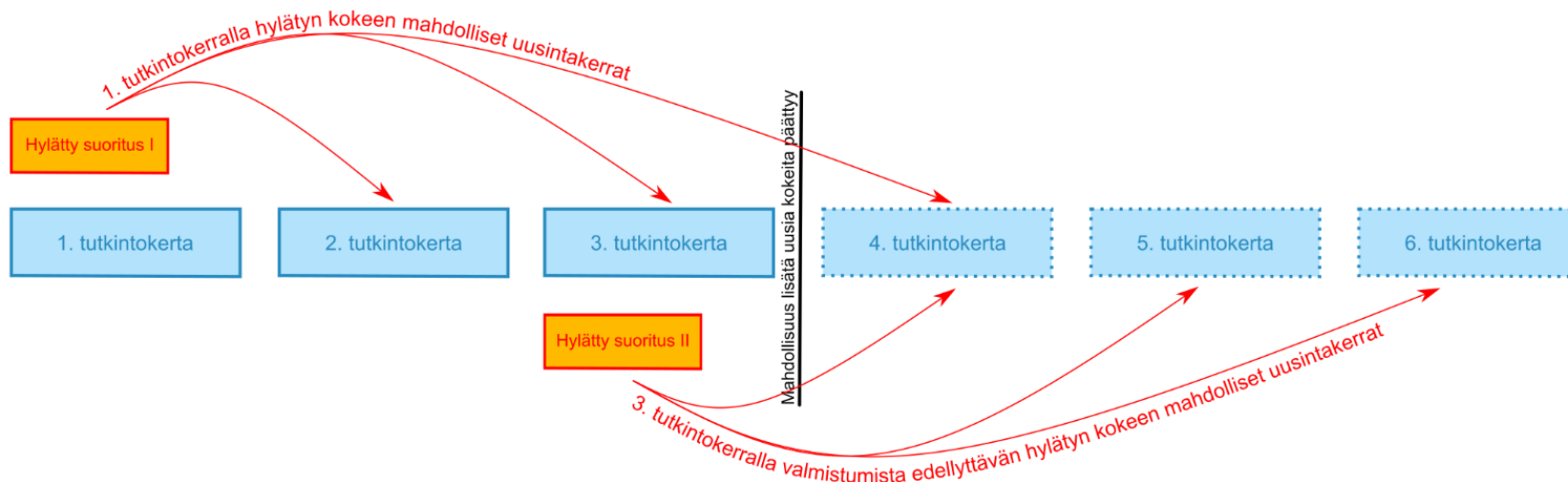

YO-info

Lammin lukio 25.8.2026

YTL tietoa kokelaille

Ylioppilastutkintolautakunta
Studentexamensnämnden

Tutkinnon suorittaminen

Tietoa kokelaalle

Tutkinnon aineet

Tutkinnon rakenne

Ilmoittautuminen

Koepäivät

Koetilaisuuden kulku

Kokeiden arvostelu

Hyvän vastauksen piirteet

Pisterajat

Tulokset ja koesuoritukset

Oikaisuvaatimus

Usein kysyttyä

YO-tutkinnon rakenne

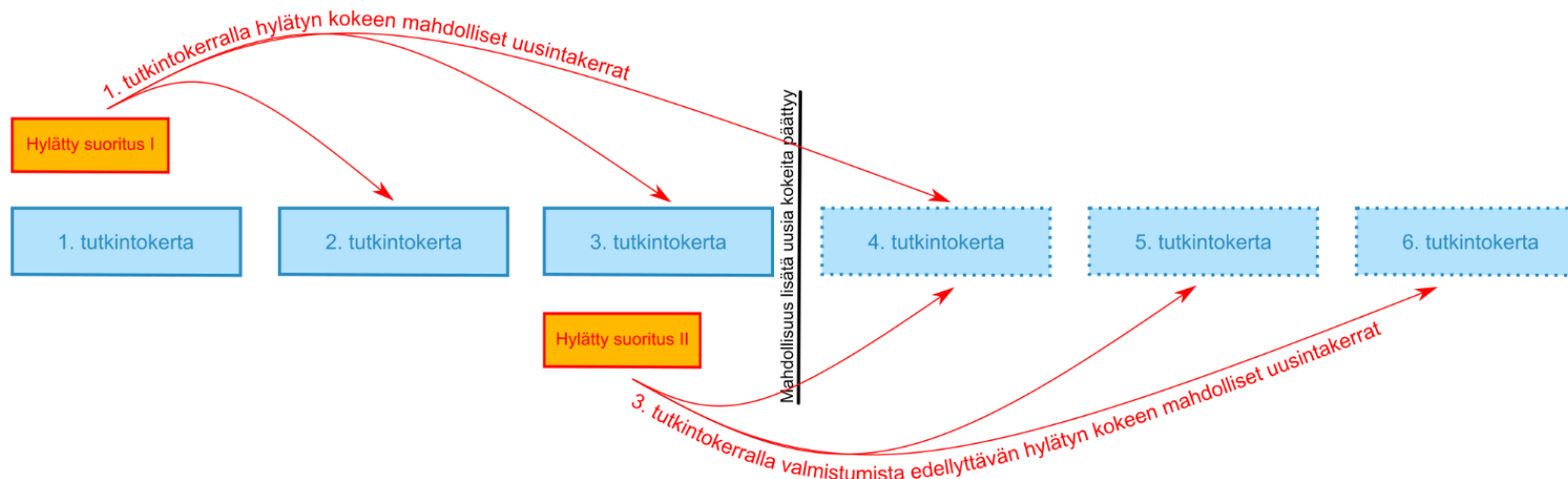
- tutkintoon on sisällytettävä vähintään **viiden** tutkintoaineen kokeet (sis. vähintään **yksi pitkän oppimäärän koe**)

- kokelaan ei tarvitse ilmoittaa etukäteen, mitkä kokeet ovat tutkintoon vaadittavia kokeita, vaan ylioppilaaksi voi valmistua millä tahansa kokeiden yhdistelmällä, joka täyttää vaaditut ehdot
- kaikki kokeet ovat osa yo-tutkintoa ja ne listataan samanarvoisesti yo-todistukseen

YO-tutkinnon suorittaminen

- YO-tutkinto on suoritettava **enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana**.
 - esim. S2026, K2027, S2027
- Voit lisätä tutkintoosi uusia aineita näiden kolmen tutkintokerran aikana.
- Hylätyn kokeen saat uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.

Koepäivät (s2026)

Syksyn tutkinnon koepäivät

- ma 14.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
- ke 16.9. uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- pe 18.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä (ENA)
- ma 21.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (RUA, RUB)
- ti 22.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- to 24.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 25.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
- ma 28.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (ENC, SAC, RAC)

Osallistumisoikeus

- Sinulla on osallistumisoikeus, kun olet suorittanut
 - pakolliset kurssit aineessa, jonka kokeeseen osallistut
 - 6 op vieraassa kielessä, jossa ei ole pakollisia kursseja (esim. B3-kielet SA ja RA)
 - äidinkielessä pakolliset kurssit ennen ensimmäiseen äidinkielen kokeeseen osallistumista

Välineet

- Sinulla tulee olla mukana tietokone – Abitti2 ladattuna, tietokoneen virtajohto ja kuulokkeet (ei langattomia laitteita). Tarvittaessa verkkojohtopaikkasovitin ja USB-hub (jos USB-paikkoja koneessa vain yksi ja tulee tarve käynnistää tikulta).
 - Harjoittelutilaisuus ja testikoe (Vesa Karjalainen) järjestetään. kello luokassa BG1 . Mukaan kaikki kokeessa käyttämäsi tekniikka (tietokone, laturi, kuulokkeet ja halutessasi oma hiiri).
 - Sinun tulee osata käynnistää oma tietokoneesi Abitti2-järjestelmään.
- Ota mukaasi tavanomaiset välineet, kuten kyniä, viivoittimia, harppeja jne.
- Tee olosi mukavaksi kokeen aikana (esim. villasukat, istuintyyny, eväät)
- Mukaan saa myös ottaa oman käsidesin (tekstit piilotettuna) sekä maskeja läpinäkyvässä pussissa + läpinäkyvä pussi käytetyille maskeille.

Välineet, eväät ja vaatetus

- Koetilaan **ei saa tuoda** papereita (esim. nenäliinoja tai eväskääreitä), matkapuhelimia, älykelloja, langattomia laitteita (kuten Bluetooth-kuulokkeita tai –hiiriä) tai muita elektronisia välineitä.
- Jätä **lääkkeet** valvojan pöydälle omalla nimelläsi varustettuina.
- Ota omat **eväät** (koulu ei tarjoa). Eväät läpinäkyviin muovikääreisiin pakkaukset poistettuina. Juomatölkkien tekstit on teipattava näkymättömiksi.
- **Luonnospaperit** koululta (kokelaan tulee kirjoittaa käytettyihin papereihin nimikirjoitus ja nimenselvennös)
- Vaatteissa ja eväissä ei saa olla mitään tekstejä.

Ennen koetilaisuuden alkua

- Koululla on oltava klo 8.05. Kokeet järjestetään luokissa BG1 + FK1.
- Jätä ulkovaatteet, puhelin (**sammutettuna/äänettömänä lentotilassa**) ja muut tavarat lokeroosi tai myöhemmin luokkien välikäytävän naulakoille (väliovi on kiinni, mutta tavarat ovat omalla vastuulla).
- Laita eväät ja tarvikkeet sydänaulassa ja opinportailla mustaan rasiaan ja näytä ne valvojalle, joka tarkastaa ne.
- Siirry valvojien ohjeita noudattaen LUMA aulaan FK1 käytävän eteen ja jätä viimeistään siinä takit yms. tavarat naulakkoon. Luokkaan ei tuoda enää mitään ylimääräistä.
- Valvoja osoittaa ovelta oman paikan luokassa. HUOM! Luokkaan ei saa viedä muuta kuin tietokoneen, tarkistettut eväät sekä muita yo-kokeiden aikana tarvittavia välineitä.
- Merkintöjä ei saa tehdä paperille tai tietokoneelle ennen kokeen alkua eikä kokeen ollessa keskeytynyt.
- Ennen kokeen alkamista aineenopettaja voi antaa ohjeita koetta varten.
- Valitse oikea koe, oikea kieliversio ja oikean tasoinen koe (väärä koesuoritus hylätään).

Koetilaisuus

- Koe alkaa klo 9 ja päättyy klo 15. (+ YTL:n myöntämä lisäaika / kaksi lyhyen kielen koetta).
- Koetilasta ei saa poistua ennen klo 12:ta.
- Viittaa, jos sinulla on asiaa valvojalle (lattialle pudonneet tavarat, wc-käynti, ongelmatilanteet).
- Kokelaan tulee kytkeä näytönsäästäjä WC-käynnin ajaksi.
- Kokelaan on kirjoitettava vastaus koetehtävässä osoitettuun tilaan. Kokelas voi luonnostella samanaikaisesti vastauksia useampaan koetehtävään.
- Ennen kokeen päättämistä kokelas valitsee koetehtävien vastauksista ne, jotka hän haluaa jättää arvosteltavaksi ja poistaa tietokoneelta kaiken niistä vastauksista, joita hän ei halua mukaan arviointiin.
 - Harjoittelutilaisuus (Vesa Karjalainen)
 - Harjoittelu- ja testitilaisuudet järjestetään ti 8.9. kello 8.00-9.15 ja 12.30-13.00 luokassa BG1
 - Kokelaan tulee valmistautua lataamalla Abitti2 omalle koneelle ja tarvittaessa osata käynnistää kone YTL:n lukiolle toimittamalta muistitikulta.
HUOM! Abitti2 –järjestelmän sisältämät apuohjelmistot (laskin ym. ovat vaihtuneet edellisistä koekerroisista)
 - Testitilaisuudessa myös varmistutaan verkkojohtopaikan toiminnasta tietokoneessasi

Tutustu tähän

- [Koetilaisuuden kulku | Ylioppilastutkintolautakunta](#)
- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit (<https://cheat.abitti.fi/>)
- [Ylioppilastutkinnon yleiset määräykset ja ohjeet](#)

Abitti2-kokeen helpottavia ominaisuuksia

- Kokelaan koenäkökymässä on kaksi ominaisuutta, jotka helpottavat kokeen suorittamista.
- Sisällysluettelo helpottaa kokeessa liikkumista. Sisällysluettelossa näytetään myös, mihin tehtäviin kokelas on vastannut ja varoitetaan, jos jonkin vastauksen pituus ylittää tehtävälle mahdollisesti asetetun enimmäispituuden.
- Kokelaalla on nyt myös halutessaan mahdollisuus avata vastauslaatikko koko ruudun tilaan klikkaamalla vastauslaatikon ylänurkassa olevaa ikonia.

Kokeen keskeytyessä

- Jos koe keskeytyy **kokelaasta riippumattomasta syystä**, keskeytynyt koeaika hyvitetään.
- Valvoja **ei saa neuvoa** kokelasta tietokoneen, varatietokoneen tai koejärjestelmän käytössä (poikkeukset on kuvattu *Valvojan ohjeessa*).

Kokeen päättyessä

- Mikäli kokelas ei halua, että hänen vastauksensa arvostellaan, hänen on koetilaisuudessa poistettava kaikki sisältö kyseisen tehtävän vastauskentistä. Ylimääräinen koevastaus jättää parhaan pistemäärän tuottavan vastauksen huomiotta.
- Kun olet suorittanut kokeen, poistu koejärjestelmästä, sammuta tietokone, irrota USB-muisti ja toimita se valvojalle.
- Palauta luonnokset (nimikirjoitus, nimenselvennös).

Vilppi ja tutkintojärjestyksen rikkominen

- Jos kokelas syyllistyy **vilpilliseen menettelyyn** tai **vilpin yritykseen** taikka **avustaa** siinä, kaikki kyseisen tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja kokelas menettää oikeutensa osallistua muihin meneillään olevan tutkintokerran kokeisiin.
- Jos kokelas **häiritsee** koetilaisuutta tai muuten **rikkoo järjestystä** koetilaisuudessa, eikä rehtorin tai opettajan kehotuksesta huolimatta lopeta menettelyä, hänen koesuorituksensa katsotaan hylätyiksi. Jos menettely on **toistuvaa** tai aiheuttaa **merkittävää haittaa** muiden kokelaiden koesuorituksille, kaikki tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja kokelas menettää oikeutensa osallistua myöhempiin saman tutkintokerran kokeisiin. Jos menettely on **erityisen vakavaa** ja **haitallista**, kokelas menettää oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin.
- Räikeimmissä tapauksissa sovelletaan rikoslakia, vahingonkorvausvelvollisuutta, rikosperusteista menettämisseuraamusta ja tehdään rikosilmoitus poliisille.

Matematiikan koe

3 KOKEEN RAKENNE

Sekä pitkän että lyhyen matematiikan kokeessa on kaksi osaa: A-osa ja B-osa. B-osa voi jakautua kahteen osaan, jotka merkitään tunnuksin B1 ja B2. Alla olevaan taulukkoon on merkitty, kuinka monesta tehtävästä kukin osa koostuu ja kuinka moneen tehtävään kokelas vastaa.

Osa	Tehtäviä	Kokelas vastaa	Apuvälineet
A	4-9	3-6	koejärjestelmän laskinohjelmia rajoitettu
B (voi jakautua B1- ja B2-osiin)	4-9	3-6	koejärjestelmän ohjelmat käytössä
Yhteensä	8-13	6-10	

Tehtävien pisteet annetaan kokonaislukuina. Kokeen enimmäispistemäärä on 120.

3.1 KOKEESSA KÄYTÖSSÄ OLEVAT OHJELMISTOT

Kokeen A-osassa kokelaalla on käytössään Ylioppilastutkintolautakunnan Abicus-laskin. Tehokkaampaan laskentaan kykenevien ohjelmistojen käyttö on estetty. Kokeen B-osassa kokelaalla on käytössä kaikki koejärjestelmään sisältyvät ohjelmat.

Kokelas aloittaa koetilaisuuden käynnistämällä koneensa ja tunnistautumalla kokeeseen. Kokelas voi vastata sekä A-osan että B-osan tehtäviin, mutta kokeen alkaessa kokelaalla on käytössään vain osa koejärjestelmän ohjelmista (ks. kohta 3 Kokeen rakenne).

Palautettuaan A-osan kokelas saa käyttöönsä kaikki koejärjestelmästä löytyvät ohjelmat ja voi jatkaa B-osaan vastaamista. A-osan palautettuaan kokelas näkee vain B-osan tehtävät eikä voi enää palata vastaamaan A-osaan.

A-osan palautukselle ei ole aikarajaa.

3 KOKEEN RAKENNE

Sekä pitkän että lyhyen matematiikan kokeessa on kaksi osaa: A-osa ja B-osa. B-osa voi jakautua kahteen osaan, jotka merkitään tunnuksin B1 ja B2. Alla olevaan taulukkoon on merkitty, kuinka monesta tehtävästä kukin osa koostuu ja kuinka moneen tehtävään kokelas vastaa.

Osa	Tehtäviä	Kokelas vastaa	Apuvälineet
A	4-9	3-6	koejärjestelmän laskinohjelmia rajoitettu
B (voi jakautua B1- ja B2-osiin)	4-9	3-6	koejärjestelmän ohjelmat käytössä
Yhteensä	8-13	6-10	

Tehtävien pisteet annetaan kokonaislukuina. Kokeen enimmäispistemäärä on 120.

3.1 KOKEESSA KÄYTÖSSÄ OLEVAT OHJELMISTOT

Kokeen A-osassa kokelaalla on käytössään Ylioppilastutkintolautakunnan Abicus-laskin. Tehokkaampaan laskentaan kykenevien ohjelmistojen käyttö on estetty. Kokeen B-osassa kokelaalla on käytössä kaikki koejärjestelmään sisältyvät ohjelmat.

Ohjeita koeympäristön käyttöön

- Koeympäristön ohjeet löydät näytön yläreunasta napsauttamalla!

Tulosten tarkistaminen tai oikaiseminen

- Kokelas saa nähtäväksi tutkintokerran arvostellut koesuoritukset Oma Opintopolku - palvelussa, kun tulokset on lähetetty lukioon.
- Jos YTL:n ilmoittama tulos vaikuttaa virheellistä, rehtori/opettaja voi esittää lautakunnalle **tarkistuspyynnön**.
- Voit tehdä [oikaisuvaatimuksen](#) YTL:lle, jos epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe. Hakemus jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun arvostelu on ollut nähtävillä. Oikaisuvaatimus on maksullinen (60 € v. 2026). Maksu palautetaan jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pistemäärän korottamiseen.

Hylätyn kokeen uusiminen

- Hylätty arvosana ei vaaranna tutkinnon valmistumista, kunhan tutkinnon edellyttämiä kokeita on sopiva yhdistelmä suoritettuna.
- **Hylätyn kokeen** saat uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.
- **Tutkinnon suorittanut** saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.
- Kun uusit hylätyn kokeen, halutessasi **voit vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen**. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintoosi sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe.
- Jos määräaika kuluu umpeen tai jos et suorita hyväksytysti kolmannellakaan uusimiskerralla, koko tutkinto on suoritettava uudelleen.
- Hylätystä kokeesta ei tule merkintää todistukseen (hylätty arvosana kuitenkin merkitään todistukseen, jos kokelas suorittaa tutkinnon hylätyn arvosanan estämättä = kompensatio)
- **Voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita**, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa. Tämä voi esim. helpottaa mahdollisten kompensatiopisteiden saamista.

Hyväksytyn kokeen uusiminen ja tutkinnon täydentäminen

- Hyväksytyn kokeen saat uusia niin monta kertaa kuin haluat ja silloin kuin haluat riippumatta siitä, milloin koe on suoritettu.
- Kun olet suorittanut yo-tutkinnon, voit täydentää sitä uusilla kokeilla, joista saat erillisen todistuksen.

Kompensaatio

- Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi vaikka et saa hyväksyttyä arvosanaa jostakin kokeesta.
- Vain yhden hylätyn kokeen voi kompensoida.
- Kompensaatiossa otetaan huomioon vain tutkintoon vaadittavat 4 koetta, joista kertyy eniten kompensaatiopisteitä (L = 7, E = 6, M = 5, C = 4, B = 3, A = 2). Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensaatiopisteitä.
- Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen hyväksytyn arvosanan edellytyksenä on, että sinulla on suoritus sekä lukutaidon että kirjoitustaidon kokeesta.
- Huomioi, että voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa.
- Jos haluat kieltää kompensaation, siitä on ilmoitettava rehtorille kirjallisesti (syksyn tutkinnossa 4.11. ja kevään tutkinnossa 5.5.).

Sairastuminen

- Ota yhteyttä kokeen järjestäjään, jos sairastut ennen koetta
 - puh. 050 5091050(Jouko Töyry)
 - puh. 050 509 1046 (koulusihteeri)
 - puh. 050 509 1047 (kouluterveydenhoitaja)
- **Jos kokelas sairastuu ennen koetta**
 - Kokelas ilmoittaa poissaolosta rehtorille ja voi halutessaan hakea ilmoittautumisen mitätöintiä.
- **Jos kokelas sairastuu kesken kokeen**
 - hänen kokeensa voidaan keskeyttää tilanteen selvittämisen ajaksi. Jos kokelas ei voi jatkaa koetta, kokelas päättää kokeen tai tarvittaessa valvoja huolehtii kokeen päättämisestä.

Tutkintoon ilmoittautuminen

- Syksyn yo-tutkinnon tulokset ovat koululla 12.11.2026.
- Ilmoittaudu kevään tutkintoon Wilmassa 16.- 25.11.2026. (klo 16.00 saakka)
 - Ohjeistus: opinto-ohjaaja Raija Markkanen
 - Tarkista, että ilmoittautumistiedot ovat oikein.
 - Tarkista, annatko koululle oikeuden julkaista tiedon yo-tutkinnon suorittamisesta.
 - Tulosta yo-ilmoittautumislomake ja palauta allekirjoitettuna opinto-ohjaajalle määräaikaan mennessä.
- Täytä samalla myös yo-suunnitelmalomake.
- Muista, että ilmoittautuminen on **sitova**.
 - Jälkikäteen et voi muuttaa aineyhdistelmää tai kokeen tasoa.
 - Jos jäät pois kokeesta, johon olet ilmoittautunut ja johon sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi ja koe katsotaan hylätyksi.
- Määräajan päätyttyä ilmoittautuminen vaatii erityisen painavia syitä.
- Voit peruuttaa ilmoittautumisen kevään tutkintoon viimeistään 1.12. (kirjallinen ilmoitus rehtorille).